

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za jeden mesec 1 gid. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gid., za pol leta 6 gid., za četrt leta 3 gid., za jeden mesec 1 gid.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gid. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarno“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 77.

V Ljubljani, v torek 6. aprila 1897.

Letnik XXV.

Državni zbor.

Dunaj, 5. aprila.

„Grof Badeni ni mogel sestaviti večine po svoji želji.“

„Celo ministerstvo ostane.“

„Ministerska kriza je začasno končana; preosnova ministerstva se izvrši tekom velikonočnih počitnic.“

Tako je mogoče sklepati iz raznih izjav in razgovorov. Da je kriza v ministerstvu le za sedaj poravnana, a še vedno latentna, to je več ko gotovo.

Jezikovna naredba za Češko izide v kratkem; pač čudno bi bilo, ko bi v kabinetu ostali oni člani, ki so se odločno izjavili proti tej koncesiji Cehom.

* * *

Kakor sem že včeraj sporočil, je bil včeraj ob 11. uri ministerski svet pod predsedstvom cesarjevim. Vlada ni vsprejel ostavke ministerstva, temveč pooblastil grofa Badenija z nadaljnim vodstvom vladnih poslov, dokler se ne zjasni položaj. Ministerski predsednik je nadalje pooblaščen, da sestavi večino iz onih strank, s katerimi more izvrševati v prestolnem govoru načrtani program, pred vsem pa pogodbo z Ogersko.

Ob 4. uri popol. je bil ministerski posvet, v katerem so bile določene prve točke, katere vlada predloži zbornici.

Državna ladija je torej zopet razpela svoja jadra; na krovu so stari krmarji, toda brez določene kurza. Kam jo poneso vihar na valovih razburkanih političnih bojov? Na levo ne sme, na desno ne sme, to je gotovo. Vse je radovedno, kako

se grof Badeni izmotá iz močnega toka med Scilo in Karibdo. Liberalni veleposestniki, katerih je okoli 30, so sicer pripravljeni vlado podpirati, izvzemši v narodnih vprašanjih, med katerimi zavzemlje prvo mesto jezikovna naredba. Cehi pa v zvezi s konservativnimi češkimi veleposestniki odločno vstrajajo pri svoji zahtevi. Položaj se toraj ob kratkem označi: Badeni hoče vladati z večino od slučaja do slučaja ter se otresti vseh zahtev, ki bi utegnile vezati mu roke. Dvomimo, da se mu to posreči, kajti bivša koalicijska v drugi izdaji je nezmisljen in torej nemogoča.

Gotovo je to, da hočeta poljski in češki klub postopati solidarno v vseh slučajih. Včeraj dopoldne so se zbrali načelniki poljskega kluba, čeških veleposestnikov, katoliške ljudske stranke, slovanske krščansko-narodne zveze, grof Falkenhayn v imenu centra in Lupul v imenu Rumunov, ter sklenili, da se izvoli parlamentarna komisija, ki naj pripravi pot prihodnji večini. Temu sklepu je pritrdil tudi dr. Engel kot načelnik češkega kluba.

Kar se tiče naše slovanske krščansko-narodne zveze, je gotovo, da brez pogojev ne vstopi v večino. To zahteva naš program, koristi naših volivcev in, to smelo trdimo, z ozirom na primorske razmere tudi višji državni interesi. Naš namen ne more in ne sme biti, da bi se slepo vklepili pred državni voz ter ga tirali po starem tiru v gmotno in moralno propast narodov, ki so zastopani v tej zvezi.

Tudi lepe obljube nas ne smejo zvoditi na led. Obljub slišali smo že mnogo od prejšnjih vlad, videti hočemo dejanja, ki pričajo o dobri in resni volji.

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. aprila.

Boj mej avtonomisti in centralisti je za sedaj končan, piše z vidno radostjo praška „Politik“, in vsak odkritosrčen domoljub bode z veseljem pozdravil vest, da se je posrečilo doseči popolno sporazumljenje mej avtonomisti, tako da bode morala vsaka vlada, naj se že imenuje kakor koli, računati s tem fait accompli. — Grof Badeni je že zadostno poučen o tej situaciji na desnici. Trdna večina je tu in grofu Badeniju je sedaj odločiti, ali jo sprejme ali ne. To je večina, kateri sme češki narod popolno zaupati svojo usodo in ki je jedino zmožna, dognati pravično nagodbo z Ogersko. Bil je pa tudi vroč boj in premagati je bilo mnogo ovir, predno se je doseglo sporazumljenje. Se celo mejnarodna politika je morala igrati važno vlogo; le malo je manjkalo, da ni prišel tudi baron Banffy osebno na Dunaj, da bi vložil ugovor. Vendar zaman so bili vsi poskusi, zveza se je sklenila, premagani so nasprotniki, dobra stvar je zmagala. Prvikrat se bode zaznamovalo v avstrijski zgodovini, da se je osnovala večina brez vlade, marveč ravno proti njeni volji. — Vprašanje nastane sedaj, se li posluži grof Badeni te večine? Rešitev te uganjke se pričakuje v kratkem. Splošno se sodi, da ostanejo v kabinetu vsi dosedanjí člani. Gospoda Bilinski in Glanz sta že preveč angaževana z ogersko pogodbo in grof Badeni brez njih ne more nikamor. Ministra Gautsch in Gleispach nista nikaka politika, marveč le uradnika, ki spolnujeta le voljo vladarjevo. Ministri Ledebur, Rittner in Guttenberg nimajo sedaj nikakega povoda, ostaviti kabinet, mi-

LISTEK.

Cvetke s polja moderne znanstvenosti.

(Priobčil Burjan.)

(Dalje.)

Plodili smo se kaj priprosto. Iz jedne stanice ali živalice nastali sta po delitvi dve, katerih vsaka je bila jednaka popolnoma v vseh lastnostih svoji roditeljski. Toda s časom smo prišli do spoznanja, da bi se mogli uspešneje bojevati za obstanek, ako bi bilo več stanic združenih v jednoto, zakaj dve, štiri i. t. d. je več nego jedna. Stanica se je torej razdelila v dve, vsaka teh zopet v dve i. t. d., toda vse te tako nastale stanice niso bile vsaka za-se živalice, ampak vse skupaj so tvorile večstanično živalico, ki se imenuje po svoji obliki morula. Morula je podobna krogli, katero pokriva plast enakih stanic, votlina v sredi pa je napolnjena z neko tekočino. Toda to stanje je bilo samo prehodno, v kratkem se je morula spremenila v živalico, ki jo je Haeckel nazval a parte potiore gastrulo. Gastrula je živalica, podobna mehu. Prvotno prohodno votlino obdajata dve plasti stanic; plast, ki je obrnjena proti prohodni votlini, se zove entoderm, ona pa, ki leži na površini, zove se ektoderm. Po onih pravilih, po katerih se še dandanes razvija zametek ali spocetek vseh vretenčarjev, dobili smo mej obema plastema stanic še tretjo, ki se po svoji legi imenuje

mesoderm. Kakor vemo iz embriologije, razvijajo se iz teh treh plastij, ki se zovejo kalice, vsi organi.

Na tej stopinji razvoja smo spadali mej črve, za nas malo častno sorodstvo, katerega se je bilo treba prej ko prej znebiti. Toda kako in kam? Stiri široka pota so ležala pred nami; lahko bi se bili obrnili k zvezdarjem (echinodermata), ali pa k mehkužcem (mollusca), kamor spadajo polži in školjke, ali pa k členarjem (arthropoda), kamor se je toliko naših bratov obrnilo, na katere se dandanes s pomilovanjem oziramo in je nazivljemo rake, žuželke, pajke i. t. d.; četrti pot pa k vretenčarjem. Rekel bi, da nam je srečen slučaj pokazal pravo pot, da smo se odločili za vretenčarje. Toda če opazujemo svojo, na stopinji črvov zaostalo teto, ki jo imenujemo glisto deževnico, moramo s ponosom reči, da smo ta odločilni korak storili več ali manj premišljeno. Saj vendar vidimo, kako premišljeno ravna deževnica, kako globoko zna misliti, kako logično sklepati. Deževnica namreč prav dobro ve, da suhljad v mokri zemlji sprhne in zgine in na ta način postane zanj prebavljiva in tečna hrana. Zato si pa navleče mnogo suhih vejic v vlažno prst, in kadar začno gniti, pride jih obirat. Iz tega dejstva se da z vso gotovostjo sklepati, da je duševno življenje že pri črvih precej razvito, iz tega se da tudi sklepati, da so naši predniki hoté in vedoma odločili se za vretenčarje; zakaj brezdvomno so spoznali, da jim je samo po ti poti mogoče doseči kako višje mesto.

Naši črvom podobni pradedje so se jeli približevati vretenčarjem. V sredi zunanje kalice ali ektoderma se jim je napravila valjasta kita, iz katere se je morala nujno razviti hrbtenica, katere prednji del se je diferenciral v črepijo. Ravno tako se je hrbtenjača (ali hrbtíni mozeg) spredaj razvila v možgane. V tem prehodnem stanju še dandanes vidimo ličinke ascidij, ki za silo premoščajo velikanski prepadi, ki zija mej vretenčarji in nevretenčarji. Kmalu smo se povzpeli do stanja dandanes najnižje stoječih vretenčarjev, leptokardijev. Ker nimajo še razvitih možganov in razvite črepije, nadel jim je slavni Haeckel ne preveč laskavo ime brezčrepiincev (akrania). Amphioxus lanceolatus, še zdaj živeči sorodnik iz one dobe, nam pač jasno priča, da se vtegne včasih z možgani, včasih pa tudi brez njih zasloveti, kakor omenjeni amphioxus. Haeckel namreč o ti priliki prav pametno in vmestno pripomni, da bi človeštvo moralo bolj spoštovati onega častitljivega strica iz starodavnosti, kakor pa one blazne ljudi, katere časti katoliška cerkev kot svetnike in njim na čast zida svetišča in postavlja spomenike; saj amphioxus, neznatna morska ribica, si je pridobil za descendenčno teorijo nevenljivih zaslug, krščanski svetniki pa so se odlikovali po nenavadni blaznosti. Vsak trezno in pametno misleč človek mora namreč mrtvičenje hrepenenja po uživanju, kakor je uči rimska cerkev, obsojati kot blaznost, s katero se človek oropa najblajše strani svojega delovanja. (Dalje sledi.)

5. 15. *[Signature]*

nister za deželno brambo se pa tudi preveč ne bo upiral jezikovni naredbi, ker ista ne velja za vojaške urade. — Zbornična desnica, ki tvori toraj večino, sestoji iz 61 Mladočehov, jednega češkega poslanca, ki se ne mara pridružiti nobeni zvezi, 19 čeških konservativnih veleposestnikov, 59 Poljakov, 35 članov slovansko krščanske-narod. zveze, 34 članov katoliške ljudske stranke, 6 Rumunov, 2 Srbov in 6 članov Falkenhaynovskega centra, in šteje toraj 223 mož. Večina toraj ni ravno impozantna, tem bolj pa kompaktna. — Jezikovna naredba se danes objavi in s tem je za nekaj časa rešena ta zadeva. Kakor naglo pa se poleže ta vihar, prideta pa baje v Badenijski kabinet dr. Kaizl in dr. Bärnreither.

Jezikovna naredba za Češko in Moravsko. Današnji uradni list objavlja dve naredbi notranjega ministra ter ministerstva za pravosodje, finance, trgovino in poljedelstvo. Prva naredba obravnava jezikovno znanje pri čeških uradih nastavljenih uradnikov in odreja, da morajo početkom s 1. julijem 1901 nastavljeni uradniki imenovanih portfeljev dokazati znanje obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi. Preskušnjo morajo napraviti vsaj 3 leta po svojem vstopu v državno službo. Nadalje določa, da se mora že sedaj, po možnosti in potrebi skrbeti za obeh jezikov večje uradnike. Druga naredba pa govori o rabi češkega jezika pri uradih. Rešitve in odloki se morajo izvrševati v onem jeziku, v katerem so se vložile, in ne potrebujejo nikake preložitve. Te določbe se raztezajo tudi na občine in avtonomne organe. Službeni jezik žandarmerije in armade se s tem ne spremeni. — Te naredbe stopijo v veljavo z dnem razglasenja, torej z današnjim dnem. Češkemu narodu se s tem ne podaja veliko več ugodnosti, kakor pa ga je stalo truda, predno je dosegel to skromno drobtino z vladine mize.

Škofovska posvetovanja v Budimpešti se vrše, kakor se brzojavno poroča, jutri in morda še pojutranjim. Na dnevnem redu bodo mej drugim tri glavna vprašanja, namreč glede ureditve kongrue, avtonomije katoličanov na Ogerskem ter konečno glede priprav za nameravani katoliški shod za celo Ogersko. Za ogerske katoličane sta posebno važni dve poslednji točki, izmed katerih je bila prva, avtonomija katoličanov na Ogerskem, že opetovano povod zelo burnim razpravam v zbornici in pri raznih drugih prilikah. To vprašanje je seveda liberalnim Mažarom trn v peti in že sedaj kažejo nekak strah pred dogodki, ki imajo priti.

Grško-turška vojska se pričinja, kakor trdijo nekateri listi, z današnjim dnem, ako se namreč danes naznani turški vladi sklep grškega ministerstva v zadnji seji. Današnji dan, ko se obhaja v Atenah narodni praznik, spomin, da se je pred 76. leti razvila zastava v znamenje, da se pričinja vojska za osvoboditev grškega naroda, danes torej se priredi velik ljudski shod, kjer se bo ugovarjalo postopanju vevlastij in morda, gotovosti seveda ni, objavilo svetu, da se Grki prično meriti s svojim sosedom. Poleg tega so pa dobili evropski admirali nalog, naj prično z „mirno“ blokado atenskega pristanišča, kar se mogoče prične izvrševati tudi počenši z današnjim dnem. Vsekako je današnji dan važen za to pereče vprašanje. To nam tudi potrjuje včerajšnji „Journal de St. Petersburg“, ki je, kakor znano, prvo glasilo ruske vlade. Ta list piše zelo ostro proti Grkom, očita jim, da postopajo „izvanredno neumno“, da je polkovnik Vassos s svojim postopanjem napovedal boj vsem vevlastem, ter svari, kakor je razvidno iz celega inspirovanega članka, vlado, naj se ne prenaagli z objavljenjem svojega sklepa, z napovedjo vojske, ker bo sama morala nositi vso odgovornost. Konečno se opetovano naglašja, da vevlasti ne odjenjajo niti za korak in ne bodo dovolile, da bi se napadovalec le kolikaj okoristil s turškim cesarstvom. To so trde besede in se popolno vjemajo misli tega članka s trditvijo angleškega državnega podtajnika Curzona, ki je rekel, „da se večja vojni oblak na obzorju“, da pa vevlasti še vedno goje nado, da se odvrne vsaj največja nevarnost. Popolno je torej opravičena nestrpnost evropskih politikov, s katero pričakujejo uspehov ali neuspehov navedenih groženj in očitaj.

Italijanski prestolni govor. Kralj Umberto je otvoril včeraj italijansko poslansko zbornico s prestolnim govorom, v katerem poleg domačih zadev pojasnjuje tudi sfiško ter krečansko vprašanje. Glede italijanske naselbine v Eritreji pravi prestolni govor, da so razmere v tem delu popolno normalne

in se je nadejati, da se z močatostjo, previdnostjo in odločnostjo izvedo vsi naklepi, ki so v korist Italije in naselbine same. Dogodki, ki se pojavljajo v sredozemskem morju, nam nalagajo dolžnost, da se s vsemi sredstvi, ki so na razpolago, dela na pomnožitev mornarice. To je tem lažje mogoče, ker je minula doba vednih žrtev, se doseglo ravnotežje v proračunu in se bodo stroški omejili le na najnujnejše potrebe. Istim potom se bo skušalo polagoma omejiti vedno izseljevanje. Glede zunanje politike glasi se prestolni govor nastopno: „Nasproti nemirom v Turčiji si prizadevam v sporazumu z vevlastmi preprečiti klanja mej raznimi rodovi in spoznavalci raznih ver in zagotoviti narodom dobre civilizacije in pravosodja. Našim zaveznikom zvesta in srečna nad prisrčno prijaznostjo z vsemi vevlastmi združuje moja vlada svoje korake z onimi evropskega konceta, čegar del je ona, kakor to zahteva dolžnost lojalne podpore za ohranjenje miru in skrb za italijanske koristi. Ta dobrota miru bo dovoljevala parlamentu, da se popolno posveti proučavanju nalog, ki čakajo že dalje časa rešitve“. Konča se pa prestolni govor z nastopnimi besedami: „Moja želja je, da se opusti vsak brezploden prepir in delavnost parlamenta pripomore k moči italijanskega ljudstva in k zboljšanju njegovih moralčnih in ekonomičnih razmer. Obdan od ljubezni naroda in poln zaupanja v božjo previdnost upam, da gotovo dosežemo ta naš namen, katerega doseči je vedno moja želja“. Obljubljenega je sicer precej, koliko se bo pa dalo izpeljati, pokaže nam najbližja bodočnost.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 6. aprila.

(Zatiški samostan zopet lastnina oo. cistercijenzev.) Kakor se nam od zanesljive strani poroča, se je kupna pogodba med državo kot lastnikom in oo. cistercijenzi definitivno sklenila. Nevico, da sinovi sv. Bernarda zopet dobé v last nekdanjo posestvo, z radostjo pozdravljamo, ker smo prepričani, da bo prihod oo. cistercijenzev na Kranjsko cerkvi in domovini v največjo korist.

(Cerkveni govori za moške.) Opozarjamo, da se danes ob sedmih zvečer prično v stolnici cerkveni govori za moške.

(Osebna vest.) Medicinac g. Ivan Robida je bil včeraj na graškem vseučilišču promoviran doktorjem medicine ter se naseli v Ljubljani kot specialist za živčne bolezni, v kateri stroki je dalje časa posloval na kliniki prof. Antona v Gradcu.

(Duhovniške izpremembe v ljubljanski škofiji.) Kanonično je bil vmesčen č. g. Valentin Aljančič na župnijo Dobravo pri Kropi. Župnim upraviteljem za Senturško Goro je imenovan č. g. Ivan Pavlič, kapelan v Cerkljah.

(„Narodova“ nedoslednost gledé slovanske krščanske narodne zveze.) Grobokop jedinosti mej Slovenci je zopet marljivo pri delu, trudi se, kar more, da čim preje razžene zopet slovanske poslance, združene v zvezi, na vse strani ter jih spravi ob vsak vpliv. „Narod“ se jezi nad ustanovitvejo zveze, potem pa piše: „Računali pa bomo ž njo le toliko časa, dokler ostane pozitivno krščanstvo samo v programu, tako da se čez noč ne spremeni v znano Mahničijanstvo, ki nam je ravno v Kranjski toliko škode že provzročilo.“ Res, zanimiv ta „Narod“! — Nadalje piše: „Kakor rečeno, mi stojimo na stališču, da je bil jugoslovanski klub, kakor se je od pričetka ustvariti hotel, jedina prava oblika, s ko bi se bilo na pametnem temelju dalo doseči zjedinenje jugoslovanskih državnih poslancev. Niti za Dalmacijo, niti za Istro, najmanj pa za Kranjsko ni bila dana niti najmanjša potreba, siliti v spredje pozitivno krščanstvo in vse drugo, kar visi na njem.“ — Pozitivno krščanstvo je torej po „Narodu“ ne s pametnim temeljem, na katerem se je osnovala slovanska krščanska zveza. „Narod“ je res vedno zanimivejši. Najbolj zanimiv v sveji doslednosti pa je, ko straši svoje čitatelje v uvodnem članku z liberalno nemško, češko, poljsko in italijansko večino, rekoč: „In že se piše, da laški progresso ošabno dviga svojo glavo ter da hoče postati član bodoče parlamentarne večine. Ravno od jugoslovanskega kluba smo pričakovali, da bo s svojim razsodnim postopanjem dosegel pred vsem zboljšanje čez vso mero krivičnih, v nebo vpijočih razmer v Primorju. In če bi se v Primorju bilo kaj doseglo, na to bi tudi Koroška ne bila mogla izostati! Ali sedaj se čuje, da se grof Badeni plaši pred pretiranim latini-

zatorstvom, ki je v zvezi dobilo gorko svoje gnezdo, in da namerava tistih 20 glav, koje je upal dobiti v jugoslovanskem klubu, vzeti iz laškega kluba. In progresso bode del vladne večine — in v Istri ostane vse lepo pri starem, tako da nam niti najpozitivnejše krščanstvo ničesar pomagalo ne bo.“ — V isti številki pa mej brzojavi isti „Narod“ sinoči poroča: „Vlada bo imela tako večino, kakoršno je zahtevala, a ta večina ni še organizovana. Podstava in jedro parlamentarne večine bodo slovanski klubi, poljski in češki klub ter slovanska zveza. To je historičnega pomena, ker je to v avstrijskem parlamentu prvi slučaj, da so Slovani podlaga in zaslonba vladi.“ — Kaka nesmisel je „Narodov“ uvodni članek, to najbolje dokazuje „Narod“ sam s svojim poročilom z Dunaja o velikanskem pomenu slovanske krščanske zveze. — Zaradi tega bi „Narod“ res najbolje storil, da zaupa svojim poslancem ter ne podira z mnogim trudom sestavljene podlage za složno, trajno in upamo da uspešno delovanje slovanskih v tej zvezi združenih državnih poslancev.

(„Ne bodite malenkostni!“) Ni še dolgo, ko je pod tem naslovom pisal „Slovenski Narod“ (št. 69.): „Slovenčev“ stališče je tako malenkostno, da bolj ne more biti. Zdaj, ko je treba oživitvoriti važno idejo, zdaj dela „Slovenec“ največ skrbi in se mu zdi najvažnejše, kdo naj postane načelnik jugoslovanskemu klubu“, in v št. 72.: „Pri jugoslovanskem klubu sploh se ne gre za kako komando, to je bedasta pripomnja „Slovenčevga“ pisarja, gre se za organizacijo na podlagi narodne in gospodarske solidarnosti...“ Komaj je minulo nekaj dni in se je osnovala „slovanska krščanska narodna zveza“, evo kako piše (št. 75.): „Kaki so bili razlogi, po katerih je v imenu Slovencev ravno gosp. dr. Susteršič moral v prezidij novega kluba, tega ne vemo. Pričakujemo pojasnila. Menimo pa, da so ravno naši, v mestih voljeni poslanci zavezani, da prej ko mogoče stopijo na dan s temi pojasnili, da volilstvo ne zagazi v kake napačne sklepe in da posebno ne pride do sklepa, da je „slovanski krščanski narodni zvezi“ pravi komandant — dr. Ivan Susteršič!“ Oj, kako je „Narodovo“ stališče tako malenkostno, da bolj ne more biti! Ali pa se je morda „Narodu“ vendar šlo za komando, in pripomnja „Slovenčeva“ ni bila bedasta? „Narod“ naj voli, a drugič naj bo dosleden!

(Iz Koroške Bele.) Zadušnica s slovesno črno sveto mašo in mrtvaškimi molitvami za rajnega ljubljenelega st. kanonika, preč. g. barona Z. Cirheimba, vršila se je dne 5. t. m. tudi na Koroški Beli, kjer je rajnik, predno je bil imenovan stolnim kanonikom, župnikoval 13 let. Dasi delavnik se je isti dan prostorna tukajšnja cerkev do cela napolnila z župljani, ki so se v pobožnih molitvah hvaležno spominjali svojega nekdanjega dušnega pastirja.

(Poštne zveze.) S 1. aprilom vozi pošta vsaki dan enkrat mej Logatecem in Rovtami in sicer se odpelje iz Rovt ob 1/4 7 zjutraj ter pride ob osmih v Logatec, odkoder ob 9. odide in pride ob 1/4 11 zopet v Rovte.

(† France Zupan.) Nedavno je umrl v Poljanah v Istri gospod župnik Franc Zupan. S temi vrsticami postavim blagemu bogo- in domoljubu skromen spomenik. Franc Zupan rodil se je v Smokučah (mala vasica na Gorenjskem, fara Breznica, ki ni nič manj kot osem duhovnikov stela za časa župnikovanja Zupanovega), kot deček je obiskoval prvo šolo doma, a srednje šole v Ljubljani. Prva želja njegovih starišev se je izpolnila, radi katere ga je njegova skrbna pobožna mati v šolo nagovarjala, da je Franc postal vzgleden duhovnik kot gojenec goriškega bogoslovja. Že kot dijak kazal je svoje blago srce do vseh, ki so ga potrebovali. Zato so ga vsi spoštovali. Svojo bratsko ljubezen pokazal je pri svojem mladem bratu Mihi, katerega je njegova mati izročila svojemu starejemu sinu v skrb. Se zdaj vé mlaji brat gospod Miha Zupan, župnik, o njem pripovedovati, kako bratovsko je skrbel pokojnik za njega. Izpolnila se je želja materina in gospod Franc je postal duhovnik med našimi brati Hrvati, za katere je živel in deloval za njih telesni in dušni blagor z dušo in telesom; ali ta delavec v vinogradu Gospodovem zapustil jih je 28. januarja in pri njih počivajo le še njegovi zemeljski ostanki. — Kot duhovni pomočnik bival je v Zminju, v Kavtvi in v Lovranu; na to je bil premeščen v Poljane pod Vučko goro, kjer je kot duhovni pastir,

dušni in telesni učitelj živel, deloval in umrl. Gorate Poljane! veliko ste zgubile, ko ste zgubile svojega drugega očeta, katerega sinovi-gojenci njegove šole delujejo sedaj na duševnem polju za vero, dom in cesarja. Več kot 35 let poučeval je sam brez kake pomoči v šoli kot učitelj in gledal je s svojimi očmi sad svojega neumornega dela. Dragi brat! gledal je pred seboj Zigonta, Aniča, dr. Ivaniča, vsi ti so delovali in še delujejo v dušnem pastirstvu; vsem tem je bil pokojnik desna roka, vzgojitelj, da drugi oče, največji njih dobitnik. Gledal je pokojnik pred seboj sad svojega truda, može, ki delujejo za cesarja. Iz njegove šole je izšlo več ko deset pomorskih kapitanov, iz njegove šole pohajajo pravnik Ziganto, tajnik Peršič, uradnik Tancabel in koliko drugih, ki jih je sam podpiral. Koliko nadejnih mladeničev odpustila je njegova brižna roka s polno nado, da bodo tudi ti koristni ud človeške družbe, toda izgubili so se med svetom. Hodili so profesorji iz bližnje Reke in Pazina k njemu, da se prepričajo, kako vzgaja svoje učence — vse talente, in jih razpošilja v višje srednje šole; kar mu je nedostajalo, izpopolnili so ti profesorji pri njegovih učencih med počitnicami. Tako je deloval pokojni Franc za vzgojo mladine nad 40 let v goratih Poljanah. Tudi posvetna oblastva pripoznala so njegov neumorni trud. Njegovo Veličanstvo podelilo mu je za njegove zasluge križec s krono. Kako vnet je bil za svoje sebi izročene ovčice, to vedo le oni, pri katerih je bival. — Kako goreč je bil za Gospodovo hišo, priča nam delo njegovih rok. Sezidal je bil za časa svojega bivanja novo cerkev, o kateri trdi „Naša Sloga“, da bi na čast služila gradičem. Sezidal je novo župnijsko poslopje, novo šolo, novo pokopališče. Ker je deloval le za Boga, za narod z neumornim trudom, ker je bilo njegovo srce le za vzgojo mladine, zato so se zbrali na njegovem sprevodu skoraj vsi omenjeni učenci, zbrali se ob njegovi rakvi njegovi župljani, njegovi duhovni prijatelji in zastopniki naroda. Iz Trsta prišel je njegov ljubljenelec dr. Ivanič, Aničič, Zigonta duhovnika, Vekoslav Spinčič, c. kr. šolski nadzornik Uršič. Vsi ti so mu skazali zadnjo čast in spremili do hladne gomile, da se odpočijejo njegovi zemeljski ostanki od svetnega delovanja. Kakor v življenju, tako je hotel, da živi tudi po smrti njegov spomin. Za svoje rojake-dijake v Smokučah zapustil je ustanovo, spomnil se je družbe sv. Cirila in Metoda, bratovščine „hrvatskih ljudi u Istri“. Tako je živel, tako deloval pokojnik le za blagor človeštva. Lahka mu zemljica, a duša naj počiva pri Stvarniku! R. I. P.

(Nadvojvoda Ludvik Viktor) je danes dospel v Ljubljano, da nadzoruje priprave društva „Rudečega križa“.

(Darovi.) Za Jeranovo dijaško mizo: Prečast. g. Fr. Dolinar, dekan v Ribnici, 4 gld. — G. Fr. Tavčar, kurat pri sv. Joštu, 2 gld. — C. g. deželni poslanec Jan. Ažman, župnik v Gorjah, 5 gld. mesto venca na grob rajnega kanonika barona Cirheimba. — Bog plačaj blagim dobitnikom!

(Socijalna demokracija v „Narodnem domu“.) Sinoči so socijalni demokratje imeli ljudski shod v kazini. Govoril je nemški bivši železničar z Dunaja, Winterberger, o razpustitvi železniške organizacije. Ker je udrihal po vladi, razpustil je vladni komisar shod. Socijalni demokratje so to vzeli na znanje s piski in kliči: pfui! Na to so jo odrinili v „Narodni dom“. Tam so nemški kričali, naj živi — internacionala!

(Nezgoda.) Voz z lesom obtežen se je dne 2. t. m. zvrnil pri Rovah na 26 letnega Franc Sevrka, ki je na mestu obležal mrtev. — Dinarja Jos. Mandelca iz Bleda, ki je gozdaril v Tostem vrhu, našel je posestnik Anton Plemelj mrtvega. Kaj je vzrok smrti, še ni znano.

(Cerkev v službi naroda.) Turinski nadškof je izdal krasen pastirski list z naslovom: „Duhovščina izven cerkve“. V njem povdarja dolžnost duhovnikov, da vse sile posvete katoliško-socijalni reorganizaciji ubogega laškega ljudstva.

(Špansko vojaštvo na Kubi.) Zanimive stvari poroča „Amerikanski Slovenec“ iz Havane o razmerah na Kubi pišoč: Visoko spoštovanje imam do španskega vojaka. On je krotak, potrpežljiv, ubogljiv in inteligenten, nikakor ni nagnjen do kacega punta do svojih predpostavljanih, kakor se to dogaja sleherni dan pri katerem regimentov v Ameriki. Španski vojak je dober borilec, neustrašen bojevnik. Jedino napako ima, ker prodaja strelivo „pacičanom“, namreč ustašem, in za hrano pa brezdomno dobiva le samo svinčenke, toda kdor vé, koliko ima

pretrpeti španski vojak, ga gotovo ne bode grajal; podkupovanje se vrši v toliki meri, da je res sramota. Vojaki v Havani vedo povedati, da je izdala španska vlada mesečno 10 milijonov dolarjev za vzdrževanje generala Weylerja in njegovih čet, in da je najmanj 2 milijona dolarjev tega denarja ukradenega. Dva dopisnika iz Madrida sta skušala to zagnetko razvozljati in jo javnosti podati, ali hitro so ju pognali raz otok. Pritožila sta se na to pri vladi. Ta pa namesto da bi se prepričala, je-li na tem kaj resnice, je izrekla generalu Weylerju zaupanje in dala obvestiti častnike, da ako bodo še v bodoče trosili med svet lažnjiva poročila, da jih mahoma pozapre. Neovrgljiva resnica je, da je mnogo zakrivil vodja konservativcev, Marquis Apezteguia, kateri bi bil moral kot zaupni mož ministerstva v Madridu pričeti preiskavo; tega seveda ni storil, ampak v jednomer trdil, da Weyler ne skuša zatreti vstaje, marveč obogateti samega sebe. Zagotavljal je tudi, da je že davno naredil prenos v znesku 425.000 dolarjev v Madrid in Pariz kot delež Kube. Marquis Apezteguia trdi tudi, da kadejo generalovi podložniki vladin denar in ropajo vojake. Tu ni dvoma o njegovi lojalnosti, še manj o odgovornosti ali zmožnosti. Njegova škandalozna početja so se celo višjim krogom pristudila in ne najdejo onega priznanja, kakor popred. Nek gospod nič manj ugleden v Madridu kakor v Havani, pravil mi je minole dni, da me lahko popelje v jedno banko v Havani, kjer so mi pripravljeni odpreti knjigo in me prepričati, da se je nedavno izplačala generalu Weylerju malenkost 80.000 dolarjev, kateri denar so mu zložili izdelovalci smodk v Havani da je izdal postavo ter prepovedal izvažati iz otoka boljše vrste tobak. Mnogo izdelovalcev tobaka v Tampa, Key, West, New Yorku in drugih mestih Zjedinjenih držav, tako mi je zagotavljal prijatelj, ve povedati o tem kontraktu, ki je bil sklenjen še pred proklamacijo predsednika Zjed. držav. Vsak sadivec, kateri ima uzrok se bati, da bi ga napadli vstaši, sme prositi za vojaško varstvo; jedna kompanija ali batalijon vojakov se mu takoj odpošlje na mesto. Plačati mora 1 dolar za vsacega moža, ki straži hišo. To je glavna vojaška dolžnost na Kubi, in ako je kateri častnikov poklican k nasadam kacega bogatega Španjca ali tujca, ki ima poleg premoženja tudi nekaj lepotic pri hiši, je kaj uljudno sprejet in dobro postrežen. Toda ta denar nikakor ne bogati špansko blagajno. Misli se, da se iz tega vzdržuje vojaštvo, v resnici pa gre v žep španskih častnikov, ali bolje — čuvajev. Iz zanesljivih virov se poizve, da je Weyler imel pri takem postopanju mesečnih 50.000 dolarjev dohodka. Sadiveci, ki plačujejo ta denar, pravijo, da si nižje vrste generali delé ob koncu vsacega meseca denar, natančen izkaz dohodkov pa so dolžni odračunati vrhovnemu generalu. Lokalni zdravnik mi je pravil, da je bilo v Havani in njeni okolici od 12.000 do 15.000 vojakov po bolnišnicah. To vse je stalo vladi toliko, kakor da bi jih imela kvartirane v hotelu na peti cesti v New-Yorku. Po vojaških odredih morajo se vsakemu vojaku kože postaviti, kajti za kozami oboli vedno veliko ljudi, posebno na otoku je postala bolezen epidemična. Moj prijatelj zdravnik mi je povedal, da je na lastne oči videl, da so se celemu polku stavile kože z navadnim lepilom (mucilage). Zdravniki so to delo izvrševali za kulisami svojih kontraktarjev. Lokalni časniki so natisnili račun troškov, katere je imela bolnišnica v Cababanaški, trdnjavi. V račun so se postavile posteljne rjuhe po 44 dolarjev par. Iz tega mesta bilo je pred štirimi dnevi naročenih 500 vreč debelače, katera je bila namenjena na bojno polje, kjer ima Weyler svoj glavni kvartir. Zahtevanih je bilo 500 vreč, odposlanih le 300. Komisar je seveda izplačal polno svoto, preostanek pa so si delili kontraktarji. Namesto 7000 ton premoga, kateri se je odposlal iz Zjedinjenih držav za vzdrževanje brodovja, pripeljanega je bilo le 700 ton. 500 sodov vina za vojake je dospelo ravnokar iz Španije semkaj. Kontraktor v sporazumljenju s komisarjem preli je polovico tega vina v 500 praznih sodov, jih dal zložiti v skladišče, kjer čakajo novega naročila in ga tako nadomesté. Dobiček delé si trije ali štirje zapriseženi možje. Navedeni podatki niso izmišljeni. Govori se o njih brez bojzani po tukajšnjih kavarnah. Saljivi listi prinašajo podobe, predstavljajoče osebe in čine. Najnovejše slikajo generala Weylerja kot velik lončen vrč, napolnjen s sokom, iz katerega z velikimi žlicami zajemajo nižji generali in častniki.

Društva.

(Ljudska posojilnica, registr. za druga z neomejeno zavezo) je razposlala računski sklep ter ga razpošilja z nastopnim priporočilnim pismom: Iz tega računskega sklepa razvidite uprav velikanski razvoj našega mladega zavoda, ki je začel šele s 1. junijem 1896 redno poslovati. V kratki dobi 7 mesečnega poslovanja dosegli smo denarnega prometa gld. 601.911.35. Nič pa bolj ne kaže požrtovalnosti in občekoristnosti tega zavoda, nego da vkljub ogromnemu prometu čisti dobiček iznaša le gold. 278.03. Tu ni tedaj nikake dobičkarije, marveč le resno delo za blagor ljudstva. „Ljudska posojilnica“ ni samo navadna posojilnica, marveč podpira, v kolikor jej to dovoljujejo pravila in moči, tudi „Raiffeisenove posojilnice“ po celi deželi. To zopet kažejo številke, na katere je „Ljudska posojilnica“ ponosna. Prejeli smo tekom leta 1896 hranilnih vlog skupaj gld. 197.933.28, a od teh porabili za posojila denarja potrebnim „Raiffeisenovim posojilnicam“ primeroma ogromno svoto gld. 73.508.36. Še samozvestnim ponosom lahko rečemo, da naš zavod ni samo narodna, marveč da je tudi krščanska v eminentnem zmislu besede. Opravičeno se smemo tedaj nadejati, da se našega zavoda oklene v denarnih zadevah vse, kar čuti in misli krščansko in narodno. Tudi do Vas se obračamo, da se nas oklenete. Če imate domačo posojilnico v Vašem kraju, držite se je in nalagajte pri njej svoj denar! Če pa nimate doma posojilnice, ali če se morate v katerem slučaju iz katerih koli vzrokov izogniti domači posojilnici, potem nalagajte denar pri „Ljudski posojilnici“. „Ljudska posojilnica“ sprejema hranilne vloge od vsacega, je-li nje ud ali ne, vsak dan v svoji uradnici v Ljubljani, Gradišče h. št. 1, ali pa po pošti. Obrestuje hranilne vloge po 4½%. Vlaganje Vam olajšamo, ker Vam na Vašo željo pošljemo poštne položnice, tako da denar brez stroškov pri pošti vložite. V tem slučaju se smatra denar kot vložen isti dan, ko ga oddaste na pošto. Kako važno je to zlasti v slučaju, če pridete šele zadnji dan meseca v položaj, denar naložiti. Kajti tu se Vam obrestuje takoj od drugega dne dalje, ne da bi radi tega imeli stroškov in drugih potov, nego jedino pot do poštne urada! Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejme „Ljudska posojilnica“ navadno kot gotov denar. Če hočete tedaj pri drugih zavodih naložiti denar prenesti v „Ljudsko posojilnico“, dopošljite kar knjižico. — „Ljudska posojilnica“ zračuni potem do dne pošiljatve prirastle obresti, jih priračuni vloženi glavnici in Vam potem o tej svoti (glavnici in obrestih) izda novo knjižico z obrestno mero 4½%. Vaša korist je jasna! Prosimo Vas toraj, da blagovolite uvaževati vsebino tega pisma in se — sebi in ljudstvu v korist — po njem tudi ravnati.

Telegrami.

Dunaj, 6. aprila. Današnja seja je bila zmaga krščanske slovanske ideje. Badeni je hotel imeti nemške liberalce pri večini. Poljaki, češki klub, katoliška ljudska stranka, konservativci, slovanska krščanska zveza pa so dogovorili začasno skupno parlamentarno komisijo. — Danes so te stranke zmagale pri volitvi predsedstva. Izvoljeni so bili predsednikom dr. Kathrein, prvim podpredsednikom vit. Abrahamowicz in drugim podpredsednikom Čeh dr. Kramar. — Pridružili so se tem strankam pri volitvi predsedstva tudi krščanski socijalisti.

Dunaj, 6. aprila. Zastopniki vseh strank poslanske zbornice so se pod predsedstvom Proskowetza in v navzočnosti grofa Badenija posvetovali včeraj o volitvi predsedstva. Po daljši debati se je glasovalo o trojici: dr. Kathrein, Abrahamowicz in dr. Kramar. Za to sostavo so glasovali: Bulat, Palfy, Dipauli, Engel, Jaworski, Falkenhayn in Lupul, proti: Steinwender, Okuniewski, Malfatti, Ludwigstorff in Pergelt. Glasovanja so se zdržali in si ohranili proste roke Danie-lak, dr. Lueger in Winkowski. Dvanajst zapisnikarskih mest se je razdelilo nastopno: jedno za manjše stranke, po jedno za krščanske socijaliste, slovansko-krščansko-narodno zvezo, katoliško ljudsko stranko in konservativno veleposestvo, po dve za Čehe in Poljake, ostala tri pa za ostale Nemce.

Dunaj, 6. aprila. Jutri ima državni zbor zopet sejo. Zadnja seja pred veliko nočjo je v četrtek.

Dunaj, 6. aprila. Presvetli cesar je vsprejel včeraj v avdijenci namestnika Ba-quehema.

Celovec, 6. aprila. Nadvojvoda Ludovik Viktor je došel včeraj sem, da obišče društvo rudečega križa.

Dunaj, 6. aprila. Ruski poslanik grof Kapnist se poda 17. t. m. v Petrograd, da bo navzoč ob obisku cesarjevem na carskem dvoru.

Sredec, 6. aprila. Pri dopolnilnih volitvah za sobranje je bilo izvoljenih v plovdivskem okraju devet vladnih in jeden prištast Stambulove stranke.

Grško-turška vojska.

Carigrad, 6. aprila. Danes, ko praznujejo Grki spominski dan, da so se pred 76. leti vzdignili zoper turški jarem l. 1821, se pričakuje tu napoved vojske od Grške strani. Priprave za vojsko se nadaljujejo. V bližnjih dneh se pričakuje v Rodostu 15 do 20 redifbataljonov.

Carigrad, 6. aprila. V turških krogih so v velikih skrbah radi izida grško-turškega prepira, ki stane mnogo žrtev že sedaj, ko se ni niti najmanjšega znamenja za povoljno rešitev. Dolgotrajna pogajanja vele-vlastij brez vidnega uspeha so omajala zaupanje Turčije. Vplivni možje svetujejo vladi, naj jame popolno svobodno postopati.

Solun, 6. aprila. Na tesalski meji je do danes 120.000 mož. Nadaljnih 40 bataljo-

nov, mej temi 13 albanskih, odpotuje v teku prihodnjih dnij.

Dogodki na Kreti.

Pariz, 6. aprila. Iz Kandije se poroča, da se je vnel predvčeranjim v Azipopulu pri Retimnu velik boj mej vstaši in Turki, ki so se morali umakniti z velikimi izgubami.

Odesa, 6. aprila. Parnik „Cherson“ s 657 možmi in 15 častniki rusk. 56. polka je odplul včeraj proti Kreti.

Rim, 6. aprila. „Agenzia Stefani“ poroča iz Sude: Vse velevlasti so ukazale admiralom, naj prično z mirno blokado atenskega pristanišča.

London, 6. aprila. „Morning Post“ poroča iz Carigrada, da je ministerski svet sestavil noto na grško vlado, v kateri se zahteva, da takoj odzove svoje čete s Krete.

Berolin, 6. aprila. Iz Aten se poroča, da je zunanji minister Skuses izjavil, da je Bolgarija dala grški vladi zagotovilo, da nima glede zjedinenja Krete z Grško nikakih pomislov, pač pa bi ugovarjala delitvi Turčije.

Umrli so:

4. aprila. Leopoldina Blas, črevljarka hči, 4 mesece, Sv. Jakoba trg 1, dušljivi kašelj. — Mihael Terglau, železniški pristav, 53 let, Cesta na južno železnico 1, jetika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera-tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
5	9. zvečer	730.8	9.2	sr. jvzh.	oblačno	
6	7. zjutraj	73.26	2.4	sr. vzh.	jasno	0.0
	2. popol.	730.0	11.7	sr. svzh.	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura za 9.3°, 1.6° nad normalom.

Piruhe, prazne in z razno vsebino, **pkriže, palice** za sprehod, popotne **jerbase, vozičke za otroke**

priporoča raznovrstno izdelane in prav v ceno

Fr. Stampfel, 248 3
v Ljubljani, Kongresni trg, Tonhalle.

Prodajalka,

izurjena v specerijski trgovini, **dobi dobro službo**. — Ponudbe vsprejema iz prijaznosti pod šifro: „**Na deželi**“ upravnistvo „Slovenca“. 253 6-1

Potovalcem proti proviziji,

kateri obiskujejo trgovce s kolonialnim blagom, je prilika **ponujati obče vpeljan predmet**.
Natančneje pové upravnistvo „Slovenca“. 226 10—5

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem

blizu Novega Mesta, želez. postaja Straža, je tako imenovani „**akrato-vrelec**“ z vročo vodo od 28—31° R. Voda bodisi da se pije, ali da se rabi za kopanje, je izredno zdravilna zoper protin, kostnico, ishijas, živčno bolezen (neuralgie) in zoper razne kožne in ženske bolezni. Na razpolago so basini in porcelanaste banje, lepo uravnane sobe za tuje, družstvene dvorane, sobane za igre. V obližji so senenati sprehodi in igrišča. Dobra restavracija in z nizkimi cenami je v hiši.

Kopališka dōba je od 1. maja do 1. oktobra.

Natančneja pojasnila daje brezplačno

250 7—1

topliško oskrbnistvo.

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice
po nizki ceni.

Zobozdravnik A. Paichel

Pod Trančo št. 2, poleg čevljarskega mostu, I. nadstropje

ustavlja na najnovejši in najboljši način

umetne zobe in zobovja

brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije.

Odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca. 818 (29)

F. P. Vidic & Comp.

v Ljubljani

ponudijo po najnižji ceni poljubno množino

stavbinske opeke,

zarezne strešne opeke

(izdelane iz najboljše vrhniške ilovice) in tem pripadajočo

stekleno zarežno opeko

in

strešna okna iz litega železa.

Peči in štedilna ognjišča

(lastni izdelek).

Roman-cement, dovski Portland-cement

pa tudi vse druge za stavbe potrebne predmete.

Najnižje cene! 201 11—4

Najboljši

fabrikat!

I. kranjski

laneno-oljnati firnež.

I. kranjsko

čisto laneno olje.

Siccativ-firnež (sušilo)

priporoča najceneje 59 104—33

Adolf Hauptmann,

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dne 6. aprila.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	—	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	gld.	10	—
Avstrijska zlata renta 4%	122	gld.	50	—
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100	gld.	80	—
Ogerska zlata renta 4%	121	gld.	80	—
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	gld.	15	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	935	gld.	—	—
Kreditne delnice, 160 gld.	349	gld.	—	—
London vista	119	gld.	50	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. valj.	58	gld.	62 ¹ / ₂	—
20 mark	11	gld.	72	—
20 frankov (napoleonidor)	9	gld.	50 ¹ / ₂	—
Italijanski bankovci	45	gld.	05	—
C. kr. cekini	5	gld.	65	—

Dne 5. aprila.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	153	gld.	50	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	153	gld.	75	—
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	188	gld.	—	—
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98	gld.	—	—
Tisine srečke 4%, 100 gld.	139	gld.	—	—
Dunavske vravnave srečke 5%	126	gld.	25	—
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	108	gld.	—	—
Posojilo goriškega mesta	112	gld.	50	—
4% kranjsko deželno posojilo	98	gld.	75	—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	gld.	80	—
Prioritetne obveznice državne železnice	—	gld.	—	—
južne železnice 3%	174	gld.	40	—
južne železnice 5%	127	gld.	30	—
dolenjskih železnice 4%	99	gld.	50	—

Kreditne srečke, 100 gld.	199	gld.	50	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	146	gld.	—	—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19	gld.	40	—
Rudolfove srečke, 10 gld.	25	gld.	—	—
Salmove srečke, 40 gld.	69	gld.	—	—
St. Genois srečke, 40 gld.	73	gld.	—	—
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60	gld.	—	—
Ljubljanske srečke	21	gld.	75	—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150	gld.	50	—
Akcije Ferdinandovesev. železn., 1000 gl. st. v.	3380	gld.	—	—
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	382	gld.	—	—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	77	gld.	—	—
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	—	gld.	—	—
Montanska družba avstr. plan.	79	gld.	60	—
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	155	gld.	50	—
Papirnih rubljev 100	126	gld.	87	—

Nakup in prodaja

vsakovrtnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Savarovanje za zgube pri krebanjih, pri izkrebanju najmanjšega dobitka.

Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče višjega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.